

Το Υποκείμενο της μετοχής

Μετοχή Απόλυτη και Συνημμένη

Η μετοχή συμφωνεί με το υποκείμενό της στο γένος, στον αριθμό και στην πτώση. Αυτό σημαίνει ότι σε όποιο γένος ή αριθμό ή πτώση βρίσκεται η μετοχή στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση θα βρίσκεται το υποκείμενό της.

- **Ὁ νόμος ἀπαγορεύων φαίνεται.**
Η μετοχή και το υποκείμενό της είναι γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής.
- **Ἐπιγενομένη ἢ νόσος ἐπίεσε τοὺς Ἀθηναίους.**
Η μετοχή και το υποκείμενό της είναι γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής.
- **Κρέοντος βασιλεύοντος οὐ μικρὰ συμφορὰ κατέσχε Θήβας.**
Η μετοχή και το υποκείμενό της είναι γένους ουδέτερου, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής.
- Οὐκ ἔστιν **ἡμῖν μὴ νικῶσι** σωτηρία.
Η μετοχή και το υποκείμενό της είναι γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης δοτικής.
- Ἔστι **ταῦτα** τὴν ῥαθυμίαν ὑμῶν **αὐξάνοντα**.
Η μετοχή και το υποκείμενό της είναι γένους ουδέτερου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής.

Μετοχή Απόλυτη

Όταν το υποκείμενο της μετοχής είναι λέξη που δεν έχει άλλη συντακτική θέση στην πρόταση και λειτουργεί αποκλειστικά ως υποκείμενο της μετοχής, τότε η μετοχή λέγεται **απόλυτη**.

- **Κρέοντος βασιλεύοντος** οὐ μικρὰ συμφορὰ κατέσχε Θήβας.
Η λέξη **Κρέοντος**, που είναι **το υποκείμενο της μετοχής βασιλεύοντος**, δεν έχει καμιά άλλη θέση στην πρόταση.
- Ἦδεσθε ὡς **περισσομένους ἡμᾶς** Ἑλλήνων.
Η λέξη **ἡμᾶς**, που είναι **το υποκείμενο της μετοχής περισσομένους**, δεν έχει καμιά άλλη θέση στην πρόταση.
- **Φορτίου** δὲ **προσγενομένου** καὶ αὐτὸς ἐγκατελήφθη
Η λέξη **Φορτίου**, που είναι **το υποκείμενο της μετοχής προσγενομένου**, δεν έχει καμιά άλλη θέση στην πρόταση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

α) Όπως φαίνεται από τα παραπάνω παραδείγματα η απόλυτη μετοχή εκφέρεται κυρίως σε γενική ή σε αιτιατική. Έτσι οι μετοχές ονομάζονται **γενική απόλυτη** ή **αιτιατική απόλυτη**.

β) Με γενική απόλυτη εκφέρεται κάθε **επιρρηματική** μετοχή προσωπικού ρήματος, **εκτός** της τελικής.

- **Κρέοντος βασιλεύοντος** οὐ μικρὰ συμφορὰ κατέσχε Θήβας. > χρονική
- Αποπλεῖ οἴκαδε καίπερ μέσου **χειμῶνος ὄντος**. > εναντιωματική
- Κῦρος δ' οὖν ἀνέβη ἐπὶ τὰ ὄρη **οὐδενὸς κωλύοντος**. > τροπική

- Χρημάτων **δεομένης τῆς Σπάρτης** πρὸς πόλεμον, ἐπορεύθη Ἀγησίλαος εἰς Αἴγυπτον. > αιτιολογική
- **Κολαζόντων ὑμῶν** τοὺς ἀδικοῦντας ἔσονται οἱ νόμοι καλοὶ καὶ δίκαιοι. > υποθετική

γ) Με αιτιατική απόλυτη εκφέρεται σπανίως η μετοχή προσωπικού ρήματος. Στην περίπτωση αυτή η μετοχή είναι **αιτιολογική** και συνοδεύεται από τα μόρια **ὡς ἢ ὥσπερ**.

Συνηθέστερη είναι η μετοχή απρόσωπων ρημάτων ή εκφράσεων. Η μετοχή αυτή μπαίνει σε αιτιατική ουδετέρου γένους ενικού συνήθως αριθμού. Οι πιο συνηθισμένες μετοχές σε αιτιατική απόλυτη είναι οι παρακάτω:

ἄδηλον ὄν, ἀδύνατον ὄν, αἰσχροὺν ὄν, γεγραμμένον, δέον, δεῖσον, δίκαιον ὄν, δόξαν, δόξαντα, δυνατὸν ὄν, εἰρημένον, ἐξόν, μέλον, μεταμέλον, μετὸν, οἶόν τε ὄν, παρασχόν, παρὸν, πρέπον, προσῆκον, προσταχθὲν προστεταγμένον, ῥάδιον ὄν, τυχόν, ὑπάρχον, χρεῶν

- **Ἐξόν μοι ἴσον λαμβάνειν οὐκ ἐλάμβανον.**

Συνημμένη Μετοχή

Όταν το υποκείμενο της μετοχής είναι ταυτόχρονα και
α) υποκείμενο ή β) αντικείμενο του ρήματος ή γ)
δοτική προσωπική ή δ) υποκείμενο του απαρεμφάτου,
 τότε η μετοχή λέγεται **συνημμένη**.

α)	Επιγενομένη	ή νόσος	έπιασε	τούς Αθηναίους.
ανάλυση ρήματος		υπ.	ρ.	
ανάλυση μετοχής	μτχ.	υπ.		

β)	Οί βάρβαροι	έτόξευον	αυτούς	αναβαίνοντας
ανάλυση ρήματος	υπ.	ρ.	αντ.	
ανάλυση μετοχής			υπ.	μτχ.

γ)	Ἀκούσασιν	τοῖς στρατηγοῖς	ταῦτα	ἔδοξε	συναγαγεῖν	τὸ στράτευμα.
ανάλυση ρήματος		δοτ. προσωπική		ρ.		
ανάλυση μετοχής	μτχ.	υπ.				

δ)	Ἦδει	ὕμᾱς	ταῦτα	ἀκούσαι	και	ἀκούσαντας	ἀπελθεῖν
ανάλυση ρήματος	ρ.			υπ.			υπ.
ανάλυση απαρεμφάτων		υπ.		απρομφ.			απρομφ.
ανάλυση μετοχής		υπ.				μτχ.	